Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
Monor Katasztrófavédelmi Kirendeltség
Dabas Hivatásos Tűzoltóparancsnokság
H- 2370 Dabas, Szent István út 47.sz. ✉ : 2370 Dabas, Szent István út 47. sz.
Tel:+36/29 560-020, Fax: +36/29 560-027 e-mail: hivatasostuzoltosag.dabas@katved.gov.hu

503/0976(3)-900(3)

BESZÁMOLÓ
DABAS HIVATÁSOS TŰZOLTÓPARANCSNOKSÁG 2014. ÉVI TŰZVÉDELMI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Dabas, 2015. február 28.

K é s z í t e t t e :

Vad Tibor tű. hadnagy
tűzoltóparancsnok

A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 30.§ (5) bekezdésében foglaltaknak, a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgató 50/2014. számú intézkedésében meghatározottak alapján előterjesztem a település önkormányzatának képviselő-testülete elé a Dabas Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság (továbbiakban: HTP) 2014. évi Beszámolóját.

Tűzoltó-parancsnokságunk 2014-ben is a hatályos jogi normák - törvények, rendeletek, intézkedések – alapján végezte tűzvédelmi tevékenységét. Ennek a tevékenységnek két fő iránya a **tűzoltási illetve műszaki menési feladatok** végzése.

Jogszabályban meghatározottak alapján tűzoltási feladat a veszélyeztetett személyek mentése, a tűz terjedésének megakadályozása, az anyagi javak védelme, a tűz eloltása és a szükséges biztonsági intézkedések megtétele, továbbá a tűz közvetlen veszélyének elhárítása. Műszaki mentés a természeti csapás, baleset, káreset, rendellenes technológiai folyamat, műszaki meghibásodás, veszélyes anyag szabadba jutása vagy egyéb cselekmény által előidézett veszélyhelyzet során az emberélet, a testi épség és az anyagi javak védelme érdekében a tűzoltóság részéről - a rendelkezésére álló, illetőleg az általa igénybe vett eszközökkel - végzett elsődleges beavatkozói tevékenység.

Fenti tevékenységeinket a Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság - mint területi szerv- és a katasztrófavédelem helyi szerveként működő Monor Katasztrófavédelmi Kirendeltség irányítása mellett végezzük.

A HTP 2012. január 1-el jött létre az egységes katasztrófavédelmi szervezet helyi szerveként. Működési területén a tűzvédelem szempontjából jelentős szervezeti változás nem következett be azóta. A HTP működési területéhez 18 település tartozik, a lakosok száma 71874 fő. Működési és illetékességi területünk sem változott a 2014. évben.

A parancsnokság szerállománya, létszámhelyzete szintén megnyugtató állandóságot mutat. Tárgyi évben gyorsbeavatkozó műszaki mentőszerünket egy újabb, korszerűbb eszközre cseréltük, mellyel jelentősen növekedett reagáló-képességünk a műszaki mentések terén. Tekintettel járóképességére és a ráépített magasnyomású oltóberendezésre, kisebb szabad területi tüzeknél is igénybe vehető.

Létszámhelyzet vonatkozásában a katasztrófavédelem szervezetén belüli 3,4 %-os fluktuációhoz viszonyítva ez a szám a HTP-n mindössze 1 százalék (2014-ben egy kollégánk döntött a civil élet mellett, külföldi munkavállalás miatt).

1. A beszámolási év legfontosabb tűzvédelmi célkitűzései, feladatai

***1.* a.** *A 2014. év legfontosabb tűzvédelmi célkitűzése volt működési területünkön a szabad területi tűzesetek számának csökkentése, ezen belül kiemelt figyelemmel a Magyar Honvédség gyakorló területein 2013-ban bekövetkezett jelentős számú és nagyságú tűzeset megelőzése.*

Az erdő és vegetációs területeken bekövetkezett tűzesetek száma 2013-ban 52 db volt, míg 2014-ben 47. Tekintettel arra, hogy a két év időjárási viszonyai között most nem volt olyan nagy különbség, mint az előző két év esetében, ki lehet jelenteni, hogy a megelőző tevékenység, a lakosság felvilágosítása, ellenőrzések számának növelése kezdi meghozni a várt eredményeket. A rendezetlen, gondozatlan szabad területeken az állomány rendszeresen végez ellenőrzést, ennek tapasztalatait továbbítjuk a Kirendeltség Hatósági Osztálya felé, akik haladéktalanul megteszik a szükséges intézkedéseket. Ilyen ellenőrzést az állomány az elmúlt

évben 82 alkalommal végzett és jegyzőkönyvezett. Ennek kapcsán már számos veszélyt magában hordozó rendezetlen állapotot szüntettek meg a tulajdonosok területünkön.

2013-ban a működési területünkön több igen jelentős tűzeset következett be a Magyar Honvédség különböző rendeltetésű gyakorló területein. A káresetek felszámolása mind emberi, mind anyagi szempontból is nagyon jelentős megterhelést okozott. A legmagasabb szinttől egészen a végrehajtó állományig felismerte mindenki a változtatás szükségességét. Tárgyalások, egyeztetések kezdődtek, hogy a tarthatatlan állapot megoldását közösen megtalálják az érintettek. Helyi szinten felülvizsgáltuk és teljesen átalakítottuk együttműködési rendszerünket és kapcsolattartási módszereinket. 2014-ben már négy alkalommal tartottunk a Honvédséggel közös, nagyszabású katasztrófa felszámolási együttműködési gyakorlatot. Rendszeresen találkoznak a két szervezet, erdészet, természetvédelmi hatóságok, egyéb társszervek képviselői, ahol folyamatosan kerestük a lehetséges megelőzési megoldásokat. Többek között az előbbi intézkedéseknek is köszönhető, hogy 2014. évben a Magyar Honvédség helyi területein egyetlen tűzeset sem következett be!

1. b. *Hatékony megelőző és ellenőrző tevékenységgel csökkenteni a kéménytüzek illetve a szénmonoxid mérgezések számát.*

A jogszabályi háttér megváltozása illetve az országos szerv elvárásainak megfelelve ezen a téren is szükség volt szemléletváltásra. Az év vége felé megváltozott szabályozóknak köszönhetően tovább növekedett készenléti állománynak a szerepe az ilyen típusú események vizsgálata terén. Ezen káresetek után a tűzoltás vezetője már a helyszínen ellenőrzést végez, melynek eredményeit a Hatósági Osztály haladéktalanul feldolgozza és a szükséges intézkedéseket meghozza. Ennek legfontosabb feladata a szolgáltató szerepének vizsgálata, továbbá annak hangsúlyozása, hogy milyen nagy szerepe van a megelőzésben az állampolgári öngondoskodásnak. Összességében azonban ki kell jelenteni, hogy működési területünkön sem a kéménytüzek, sem a szén-monoxiddal összefüggő mérgezések száma nem éri el az országos szintet.

1. **c.** *Monor Katasztrófavédelmi Kirendeltség Polgári védelmi tevékenységének támogatása*

A polgári védelmi szakterület nagysága és összetettsége megköveteli, hogy a mindennapi megelőző, ellenőrző tevékenységből a területet jól ismerő, megfelelő szemlélettel rendelkező készenléti állomány is kivegye részét. Ennek kapcsán az esetlegesen problémás vízelvezető árkok, veszélyes fák kapcsán 21 alkalommal végeztünk ellenőrzést. Kijelenthető, hogy az önkormányzatok és lakosok szinte minden esetben elvégezték a szükséges változtatásokat. A HTP parancsnoka a szakterület vezetőjével folyamatos kapcsolatot tart fenn, a területen végrehajtott ellenőrzéseket közösen végezzük. Az elmúltévekben elvégzett munkáknak is betudható, hogy veszélyes belvízi helyzet még az amúgy veszélyeztetett területeken sem alakultak ki 2014-ben.

2014-ben is kötöttünk két újabb intézménnyel együttműködési megállapodást, mely után mindösszesen 5 fő végzett közösségi szolgálati tevékenységet a HTP-n.

***1.* d.** *Növelni **a** HTP szerepét a tájékoztatás, a lakosság felkészítése terén, javítani kapcsolatunkat a civil szervezetekkel, oktatási intézményekkel.*

A HTP mindennapi káreseti tevékenysége folyamatosan megjelenik a helyi médiákban. Tájékoztató, felvilágosító tevékenységünket leginkább a Monor Katasztrófavédelmi Kirendeltség sajtómegjelenései biztosítják.

Részt vettünk ebben az évben a Katasztrófavédelem nyitott napja programjában, amikor is nagy számú gyermek és kísérői jelentek meg laktanyánkban, ismerkedve munkánkkal és meghallgatva az állomány jó tanácsait a tűz- és baleset megelőzés vonatkozásában.

Saját gyakorlatainkat igyekszünk összekötni a helyszín gyakorlataival, így tavaly 9 alkalommal hajtotta végre tűzriadó gyakorlatát civil szervezet, három alkalommal pedig honvédségi létesítmény hivatásos tűzoltók jelenlétében. Számos alkalommal tartottunk civil rendezvényeken különböző nagyságú bemutatót. A tűzoltóparancsnok működési területén több alkalommal tartott helyszíni előadást, tájékoztatást.

***1.* e.** *Javítani az állomány hatékonyságát a tűzvizsgálati tevékenység terén.*

A tűzvédelmi tevékenység egyik igen fontos területe a tűzvizsgálat. 2014-ben három alkalommal kellett működési területünkön tűzvizsgálatot indítani. Ezekben az esetekben sem hanyagolható el a készenléti állomány szerepe annak érdekében, hogy a vizsgálat elérje célját. A vizsgálatot végző személy segítése, tapasztalatok megfelelő dokumentálása, szükséges jelentések szakszerű elkészítése folyamatos felkészítést igényel. Ennek érdekében a téma részletes feldolgozása része a továbbképzési tervünknek. Összességében kijelenthető, hogy a tűzvizsgálatok hatékonysága, szakszerűsége nagymértékben javult 2014-ben.

2. Az elvégzett feladatok, megtett intézkedések

A HTP 2014 évi tevékenységét meg kell vizsgálni a számadatok tükrében, összevetve az előző évvel, hiszen a parancsnokság legfőbb mutatói ezek a számok.

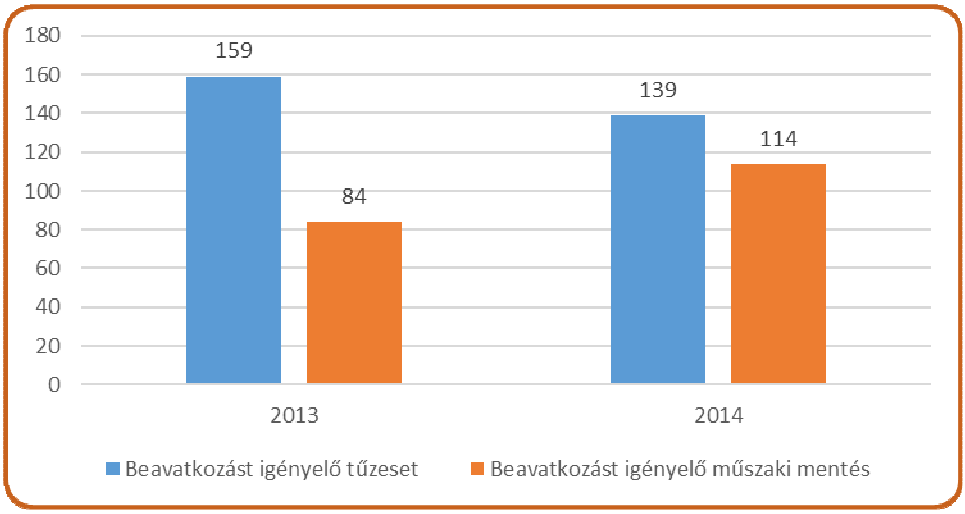

1. *sz. diagram: tűzesetek és műszaki mentések számának alakulása*

2014. évben a tűzesetek száma némi csökkenést mutat, míg a műszaki mentéseké emelkedett. A tűzesetek számában bekövetkezett csökkenés önmagában nem lenne jelentős, ha figyelmen kívül hagynánk, hogy a rendkívül nagy leterhelést és hatalmas költségeket jelentő kiemelt, magas riasztási fokozatú események maradtak el. Az előzőekben már említett honvédségi területeken bekövetkezett tűzesetek elmaradása ezeknek az oka.

Műszaki mentések terén valóban tapasztalható - jelentősnek is nevezhető - emelkedés. Ennek oka, hogy 2014-ben területünket sem kímélte a klímaváltozás egyik velejárója, a hirtelen lehulló torrens csapadék. Ez a jelenség főleg a Dabasi és Ócsa környéki térséget érintette. A közlekedési balesetek száma a személy- és tehergépjármű forgalom folyamatos növekedése ellenére sem emelkedett jelentősen. A közlekedési szabályokban bevezetett szigorítások és azok következetes betartatása a közúti ellenőrzések során, valamint a fejlett biztonságtechnikai berendezések alkalmazása továbbra is jellemzi térségünk közlekedését. A közlekedésben résztvevő járművek biztonságtechnika, utas- és ütközésvédelem tekintetében komoly fejlődésen mennek keresztül.

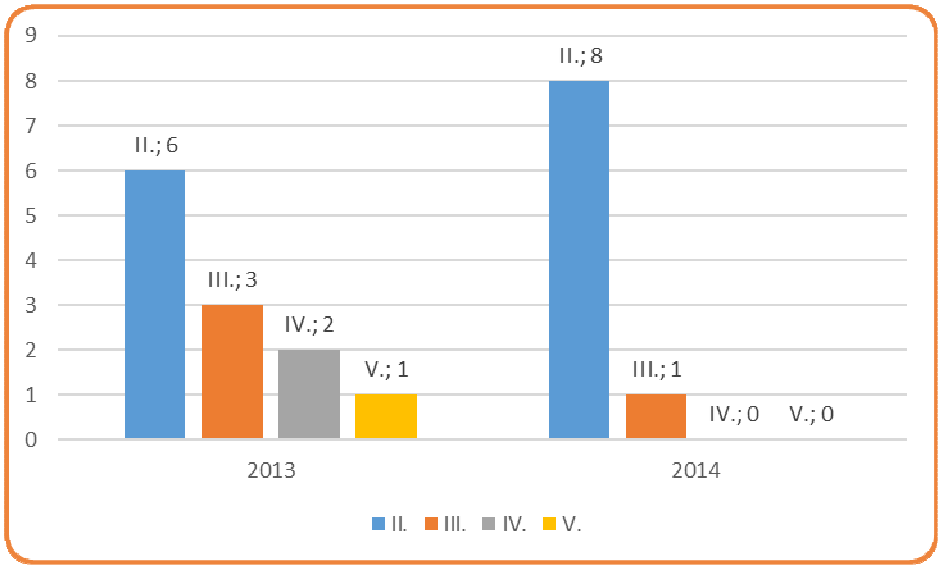

2.sz. diagram: káresetek számának alakulása fokozatuk szerint

A 2. számú diagram jól mutatja, hogy a magasabb riasztási fokozatokkal járó események számát nagymértékben lehetett csökkenteni, ezzel is növelve a lakosság biztonságérzetét. Nem elhanyagolható szempont, hogy ez jelentős költségmegtakarítással is együtt járt.

A számadatok mögötti eredmények elképzelhetetlenek lennének az önkormányzatok hathatós együttműködése nélkül. Számos helyen felismerték, hogy fontos helyi szinten is kezelni egyes eseményeket. Eszközöket szereztek be és személyeket jelöltek ki bizonyos feladatok elvégzésére.

Nagy eredmény, hogy kapcsolatunk a lakossággal az elmúlt évben még jobb lett. Számos olyan eseménynél avatkozott be az állomány, ahol a helyi lakosokkal együttműködve a beavatkozás sokkal hatékonyabb volt. Ezt a vonalat kívánja erősíteni a helyi mentési csoportok tervezett megalakítása.

A műszaki mentések számának emelkedése ugyan magas, azonban ki kell jelenteni, hogy egy esetben sem volt szükség lakosságvédelmi intézkedésre. Jelentős eredmény az is hogy az ilyen tömegesen jelentkező eseményeket is sikerült helyi erőkkel, összefogással megoldani, annak ellenére, hogy három nap alatt 33 csapadékkal összefüggő eseményünk volt.

Mindösszesen 6 alkalommal avatkozott be területünkön a Gyáli Önkéntes Tűzoltó Egyesület, azonban ott is Dabasi hivatásos tűzoltó tevékenykedett szabadnapján.

Jelentősebb káresetek kapcsán a település elöljáróit igyekszünk haladéktalanul értesíteni, annak érdekében, hogy a további teendőket esetlegesen egyeztetni tudjuk. Ilyen téren eddig nem voltak negatív tapasztalataink.

A tapasztalatokat felhasználva a káreseti munkába bevonható szervezetek, személyek számát igyekszünk folyamatosan emelni, nyilvántartásainkat napra készen tartani. Ezeknek aktualizálása megtörtént az elmúlt évben, rendszeres időközönként pedig felül ellenőrizzük.

A járásaink területén működő önkéntes mentési csoportokkal a kapcsolatunk jó. Rendszerbe állító gyakorlatukon részt vettünk. Bevetésükre ugyan nem került sor, de minden adottságuk megvan arra, hogy hatékonyan tudjanak beavatkozni alaklom adtán.

A HTP Éves Továbbképzési tervében foglaltakat maradéktalanul végrehajtottuk. A benne foglaltakon felül minden a munkánkat érintő jogszabályi változást megismertettünk a készenléti állománnyal, annak érdekében, hogy munkájuk minden terén a szabályozók szerint járjanak el.

Az éves gyakorlattervben előre tervezett összes gyakorlat megfelelő szinten teljesítve lett. 94 darab külső helyszínen és naponta egy a HTP területén került megtartásra. A gyakorlatokba minden lehetséges alkalommal bevontuk az érintett civil állományt (dolgozók, létesítményi tűzoltók, lakosság, tanulók…), elősegítve az együttműködés hatékonyságát és elmélyítendő tűzvédelmi alapismereteiket.

2. 2014. év jelentősebb eseményei

II. riasztási fokozatú események:

3. a.

2014. január 27-én, Örkényen fából épített melléképület teljes terjedelmében égett. A melléképületben használaton kívüli bútorok, szerszámok, robogó, festékek, 1 dissous palack, 1 oxigénpalack és 1 pb palack volt. A tűz részben átterjedt a melléképület melletti családi ház homlokzatára is. Rajok 3 habosított sugárral oltották el a tüzet, palackokat kihozták, ezzel megelőzve a robbanásukat. Személyi sérülés nem történt. A dissous palackban a bomlási folyamat beindult, ezért mesterlövészekkel a palack ki lett lövetve a további robbanásveszély megszüntetése céljából.

3. b.

2014. február 20. napján, Táborfalván termény és állattartó épület 5 x 10 m-es fa szerkezetű, pala fedésű termény tároló része teljes terjedelmében égett. A káreset során 7 bika lett kimentve. A tűz következtében a tároló rész valamint a bent tárolt 450 db kis kockabála és 12 db nagy körbála megsemmisült. Rajok a tűzet összesen hat vízsugárral oltották el. Személyi sérülés nem történt.

3. c.

2014. május 12-én, Alsónémedin kb.60 m2 alapterületű lakó ház teljes terjedelmében égett. A rajok három sugárral és kéziszerszámokkal eloltották el a tüzet. A házban lévő pb palack a rajok kiérkezése előtt felrobbant. A tűz során a tulajdonos könnyű sérülést szenvedett, a mentősök és tűzoltók közösen ellátták. A ház lakhatatlanná vált, a házban lakók rokonokhoz költöznek. Lakosságvédelmi intézkedésre így nem került sor.

4. c.

2014. június 12-én, Táborfalván egy kb. 40 nm-es házban robbanás történt, melynek következtében az épület oldalfalai kidőltek, és a tető is károsodott. Egy személy súlyos életveszélyes sérüléseket szenvedett. Teste több helyen megégett a mentőorvos elmondása szerint.

5. c.

2014. április 6-án **III. riasztási fokozatban** kellett beavatkozni Bugyi településen, ahol 100 m hosszan 10 m szélességben nagyméretű kockabálák (kb. 1000-1200 db) égtek. Rajok a tűzet hat vízsugárral oltották el. A tűzeset miatt tűzvizsgálati eljárás indult, mely eredménnyel is zárult, az elkövető személyére fény derült.

6. c.

További kimagaslóan nagy megterhelést hozó esemény nem köthető egy naphoz, vagy helyszínhez. A szeptemberi hónapban térségünket hirtelen, nagy mennyiségű eső érte el. Az elvezetésére hivatott műtárgyak nem bírták ellátni feladatukat, így a víz pincéket, otthonokat is elöntött, közvetlen élet-, vagy balesetveszélyt okozva. Több tucat alaklommal avatkoztak be egységeink, napokon át. Ezek a beavatkozások többségében Dabas és Ócsa településeket érintették.

3. A következő év feladatai

Az előttünk álló év legfontosabb feladata, hogy a 2014-ben elért eredményeket tudjuk tartani. Azt a következetes megelőző tevékenységet, melyet elkezdtünk, folytatni kívánjuk. Tovább kell az állomány körében tudatosítani a megelőzést célzó hatósági munka jelentőségét. Oktatni, képezni kell őket, hogy készség szinten megismerjék a tűzvédelmi szakterületet leginkább érintő jogszabályt, az új Országos Tűzvédelmi Szabályzatot. Ennek rendelkezéseit mindennapi ténykedésük során alkalmazniuk kell, a benne foglaltakat pedig betartatni minden érintettel.

A káreseti tevékenységet követő ellenőrzések hatékonyságát növelni kell. Ezek során mindinkább tudatosítani kell a lakosokban az öngondoskodás szerepét. El kell érni, hogy saját szintjükön eleget tegyenek a tűzvédelemmel kapcsolatos törvény által is előírt kötelezettségeiknek.

A hatósági tevékenységgel összefüggő ellenőrzések számát kis mértékben még lehet emelni, de ennél is fontosabb azoknak szakszerűségét fejleszteni, törekedni kell tartalommal megtölteni az ilyen tevékenységet.

2015-ben még több diákot kell bevonni a közösségi szolgálatba, a HTP-n tartalmas, hasznos tudással és tapasztalattal kell őket felvértezni. Igyekezni fogunk népszerűsíteni befogadó készségünket és minél nagyobb számban fogadni óvodák, iskolák látogatását. Meggyőződésünk, hogy a legfogékonyabb korban kell elkezdeni a tűzvédelem oktatását, tudatosítását.

Lényegesen több helyismereti gyakorlatot tartunk gazdálkodó szervezeteknél, oktatási létesítményekben, közintézményekben, szociális intézményekben stb. annak érdekében, hogy a beavatkozói állomány alkalomadtán a lehető legnagyobb hatékonysággal, biztonságosan avatkozzon be. Ezeknek a gyakorlatoknak további célja, hogy hogy a tűzvédelmet befolyásoló összes tényező esetleges hiányosságai még korai szakaszban kiderüljenek és kijavítsák azokat. Törekszünk arra, hogy a 2015. évben a gyakorlatok valóban gyakorlatiasak, életszerűek legyenek.

Eddig is kifogástalan kapcsolatunkat társszerveinkkel 2015-ben még inkább el kívánjuk mélyíteni. Közös képzések, gyakorlatok, oktatások tartásával jutunk el arra a szintre, mely káresemények alkalmával biztosítani fogja a zökkenőmentes beavatkozást. Még az esetleges események bekövetkezése előtt törzsvezetési, begyakorló vagy katasztrófa felszámolási gyakorlatok során fejlesztjük az együttműködést. A rendvédelmi szervek közötti zökkenőmentes együttműködés nagymértékben növeli a lakosság biztonságérzetét.

Annak érdekében, hogy az állomány a lehető legmegfelelőbb állapotban, kipihenten, csak a feladatra koncentrálni tudó állapotban legyen képes beavatkozni, javítani kell elhelyezési körülményükön. A HTP épülete koros, számos helyen szorul felújításra, annak ellenére, hogy karbantartása folyamatos. Terveink szerint az 2015-ben ebbe a tevékenységbe igyekszünk bevonni az önkormányzatainkat, hiszen mindenkinek elemi érdeke a kiegyensúlyozott, professzionális szinten működő készenléti állomány.

Törekszünk arra, hogy a tűzvédelem kérdését- ezen belül pedig területükön ennek legfőbb letéteményesét: a helyi hivatásos tűzoltó-parancsnokság ügyét - jobban átérezzék, magukénak tekintsék az Önkormányzatok is. Meggyőződésünk, hogy a fentiekben ismertetett számadatok közös összefogással még tovább javíthatók 2015-ben.

Dabas, 2015. február 28.